Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Henri Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg;* în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;* în Frankfurt: *G. L. Daube;* în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte

Nr. 155. Braşovŭ, Sâmbătă 13 (25) Iulie. 1891.

Braşovŭ, 12 Iulie v.

Monotonia desbaterilorŭ fără sfîrşitŭ asupra cestiunei reformei comitatense a fostŭ întreruptă a-laltă-erĭ de o discusiune asupra triplei alianţe.

Scim, că deputatul Ugron, despre care se vorbesce acuma atâtŭ de multŭ, în urma conflictului sĕŭ cu oficerii regimentului croatŭ Jelacicĭ, a interpelatŭ pe ministru-preşedinte cu privire la tripla alianţă. Ministrulŭ a rĕspunsŭ cum a pututŭ mai bine, ca sĕ nu ḑică nimicŭ nou, ce nu s'ar fi sciutŭ, şi e fórte probabilŭ, că, şi sĕ fi voitŭ, n'ar fi pututŭ spune ceva nou, pentru ca sĕ satisfacă curiosităţii celorŭ din stânga estremă.

S'a mărginitŭ dér d-lŭ Szapary de a constata, că şi Italia s'a alăturatŭ la prelungirea pe mai multĭ anĭ a tractatului de alianţă, care are unŭ caracterŭ defensivŭ şi pacînicŭ, şi a adausŭ, că nu póte presenta unŭ proiectŭ de lege pentru înarticularea acestei alianţe.

Cu acestŭ rĕspunsŭ n'a fostŭ nicĭ-decum mulţămitŭ deputatulŭ Ugron şi în replica sa, arĕtândŭ causele nemulţămirei sale, a constatatŭ şi elŭ la rêndulŭ sĕŭ, că Ungurii se simtŭ fórte neliniştiţĭ prin faptulŭ, că Germania se interesézǎ prea peste mĕsură de Germanii, carĭ trăescŭ în Ungaria şi vré sĕ fiă protectorulŭ şi apĕrătorulŭ lorŭ.

Atacurile necurmate, ce se îndrepteză în contra naţiunei maghiare tocmai din cercurile conservative ale Germaniei, suntŭ de natură, după Ugronŭ, de a face nepopulară între Maghiarĭ alianţa cu Germania.

Caracteristică este esclamarea matadorului partidei koşuthiste, ca Germania sĕ caute a fi germană la ea acasă, dér sĕ lase, ca în schimbŭ şi Ungaria sĕ fiă acasă la ea maghiară şi sĕ nu mai apere pe Germanii din Ungaria, căcĭ la din contră s'ar nasce bănuiala în fiă-care Maghiarŭ, că Germania vré sĕ pregătéscă tĕrĕmulŭ pentru anexarea statelorŭ dunărene.

Se cere dér dela tripla alianţă de-a dreptulŭ, ca sĕ ocrotéscă planurile de desnaţionalisare ale Maghiarilorŭ şi sĕ sprijinéscă despotismulŭ lorŭ faţă cu celelate naţionalităţĭ. Se pretinde, ca Germania sĕ se lapede de solidaritatea firéscă, ce o légă de conaţionalii ei din Ungaria, şi sĕ nu mai vré sĕ scie de ceea ce se va întêmpla cu ei.

Şi nu numai cei din stânga estremă o cerŭ acésta, ci şi Ungurii dela putere, dovadă însu-şĭ rĕspunsulŭ ministrului Szapary, care n'a observatŭ nimica asupra pĕrerei emise de Ugron, ci a voitŭ sĕ arate numai, că acesta este în rĕtăcire, căcĭ atacurile vinŭ numai dela câteva ḑiare din Germania, carĭ nu stau în legătură cu guvernulŭ germanŭ, care a fost şi este celŭ mai bunŭ prietinŭ alŭ Ungurilorŭ.

Aşa cerea şi Tisza pe la 1883—1884 dela guvernulŭ românŭ, sĕ nu sufere, ca în România sĕ fiă luată în apĕrare causa Românilorŭ ardelenĭ, căcĭ altfelŭ se strică prietinia cu elŭ.

Triplei alianţe 'i se dă astfelŭ în Ungaria unŭ înţelesŭ fórte fatalŭ, care vine în conflictŭ vrăşmăşescŭ cu marile principii de libertate şi de dreptate, carĭ trebue sĕ formeze basa ordinei de statŭ europene.

Cum se póte uni îngâmfata şi neruşinata pretensiune unguréscă, ca tripla alianţă sĕ ia sub scutulŭ sĕŭ maghiarisarea violentă a „rasselorŭ străine" (idegen népfajók) adecă sĕ protegeze pe faţă rĕsboiulŭ în contra esistenţei naţionalităţilorŭ nemaghiare din regatulŭ Ungariei, cu declararea, ce o făcŭ acum contele Szapary şi ce au făcut'o mai înainte d-nii Kalnoky, Caprivi şi Rudini, că tripla alianţă urmăresce numai şi numai scopurĭ pacînice?

Studenţii din Roma către studenţii românĭ.

Comitetulŭ studenţilorŭ românĭ trămiţêndŭ şi colegilorŭ lorŭ din Roma memoriulŭ cunoscutŭ, a primitŭ din partea Asociaţiunei universitare din capitala Italiei, următórea scrisóre de rĕspunsŭ.

Colegĭ şi fraţĭ prea iubiţĭ,

Cerŭ scusă dela voi pentru întârḑierea rĕspunsului, dér scrisórea vóstră a ajunsŭ aci mai curêndŭ decâtŭ memoriele, pe carĭ ni le-aţĭ promisŭ în acea epistolă, ca sĕ ne faceţĭ cunoscută cestiunea naţională a vóstră, care se agită atâtŭ de nobilŭ. De aceea înainte de tóte am voitŭ sĕ aşteptămŭ sosirea fasciculelorŭ, pe carĭ le amŭ şi cititŭ cu atenţiune şi le-am distribuitŭ la câţĭ mai multĭ studenţĭ am pututŭ, fiindcă toţĭ voiau sĕ iée cunoscinţă de starea causei vóstre şi de condiţiunile vóstre şi ale fraţilorŭ voştri, atâtŭ de aspru trataţĭ (cosi duramente trattati).

Causa vóstră, atâtŭ de nobilă şi de justă, care e causa comună a culturei gintei latine, e aci cu atâtŭ mai simpatică, cu câtŭ şi noi Italienii avemŭ fórte multĭ fraţĭ de-ai noştri supuşĭ încă străinului şi deja de multŭ obosiţĭ şi slăbiţĭ şi dênşii de lucrarea continuă şi ostilă (ascunsă) de a-i desnaţionalisa. Ne încurageză însĕ cugetulŭ, că resistenţa se întăresce, cu câtŭ mai mare e violenţa, şi în tradiţiunile sale şi în consciinţa sa găsesce celŭ debilŭ sprijinŭ pentru a face frunte celui prepotentŭ.

Şi noi, şciţĭ de sigurŭ, amŭ constituitŭ o societate, care pórtă numele primului poetŭ italianŭ, Dante Alighieri, care îşĭ propune acela şĭ scopŭ, la aparenţă micŭ, dér în realitate fórte importantŭ: de a apĕra şi de a lăţi limba nóstră şi cultura nóstră în ţĕrile italiene despărţite încă dela mama patriei.

V'amŭ adusŭ aminte acestŭ lucru, nu pentru ca sĕ vĕ dau o îmboldire, de care n'aveţĭ de sigurŭ nevoe, ci pentru ca sĕ vĕ facŭ cunoscutŭ, câtŭ de intime suntŭ legăturile nóstre, şi câtŭ de simile suntŭ condiţiunile nóstre cu cele ale nobilului poporŭ românŭ (con quelle del nobile popolo Rumeno).

Vĕ esprimŭ decĭ, în numele tuturorŭ camaraḑilorŭ mei sincerile şi cordialele nóstre dorinţe pentru completulŭ succesŭ alŭ causei vóstre, declarându-ne gata totdéuna a vĕ ajuta pe câtŭ putemŭ fi spre folosulŭ nisuinţelorŭ vóstre. Şi despre acésta nu trebue sĕ vĕ îndoiţĭ unŭ singurŭ momentŭ, căcĭ noi vĕ vomŭ dovedi acésta în momentulŭ când veţĭ apela la noi, mândri de încrederea vóstră.

Şi vĕ salutŭ, o fraţĭ, în numele gloriosŭ alŭ Romei, alŭ cărui nume strălucitŭ îlŭ purtaţĭ voi în numele chiar alŭ poporului vostru şi care cu puterea trecutului sĕŭ este divinitatea tutelară a gintei latine.

Pentru consiliulŭ directorŭ
Roberto Alessandri, presidentŭ.

Escadra francesă în Kronstadt.

Ḑiarulŭ „Neue Fr. Presse" scrie cu data de 21 l. c.: Mâne sosesce *escadra francesă în Kronstadt.* Două séu trei corăbii mai micĭ vorŭ ancora la Neva aprópe de podulŭ Nicolai; corăbiile marĭ cuirasate din causa volumului lorŭ vorŭ trebui sĕ ancoreze într'o depărtare mai mare de portulŭ Kronstadt. Pregătirile de primire, pe carĭ le face atâtŭ Rusia oficială câtŭ şi cea neoficială, prietinilorŭ francesĭ, suntŭ de o natură estraordinară. Intregŭ oraşulŭ Kronstadt şi parte mare din Petersburgŭ vorŭ fi de faţă, pentru ca sĕ aranjeze festivităţile în onórea óspeţilorŭ francesĭ. Portulŭ din Kronstadt e decoratŭ cu stindarde rusescĭ şi francese, precum şi cu verdéţă şi florĭ. Clubulŭ de marină, reuniunea comercială din Kronstadt, precum şi oficerii corpului de gardă din Petersburg, oraşulŭ Neva şi colonia francesă din Petersburg, vorŭ ţiné banchete

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

După duelŭ.

De Catulle Mendes.

— Da, e seriosŭ, e fórte seriosŭ!

— Dóră nu l'am omorîtŭ?

Nu-i mai dete-ră nicĭ unŭ rĕspunsŭ. Rĕsuflândŭ greu se plecă spre gura celorŭ patru secundanţĭ şi a celorŭ doi medicĭ, fără a cuteza însĕ sĕ facă încă unŭ pasŭ mai departe. I-se părea, că nu mai are dreptulŭ, ca sĕ se convingă cu ochii sĕi proprii despre starea lucrului. Elŭ murmură încetŭ.

— Vĕ rogŭ, spuneţi-mĭ, cum stă lucrulŭ? Póte că e numai o uşóră rănire.

Totulŭ rĕmase în tăcere. In tăcerea acésta generală, chiar şi din partea celorŭ doi amicĭ ai sĕi, carĭ 'i serviseră ca secundanţĭ, îşĭ cetia elŭ condamnarea sa. Ah, elŭ îşi aducea aminte, că a datŭ o lovitură înfricoşată, elŭ simţise cum pĕtrunse sabia sa în carne; dér póte că vîrfulŭ acesteia a datŭ de vre-unŭ osŭ şi s'a opritŭ în elŭ. Aşa se sperase elŭ.

Dér de ce nu mai vorbeau cu elŭ, pentru ce se îndesau cu o grabă febrilă pe lângă celŭ căḑutŭ, care da cu mânile în aerŭ şi întorcea ochii?

Intr'aceea unulŭ dintre medicĭ rostĭ vorba: „mortŭ!" şi grupa se împrasciă, împingêndu-se unulŭ pe altulŭ cu cotulŭ, pentru ca sĕ-şĭ facă locŭ.

P'aci era sĕ fiă trântitŭ la pămêntŭ de o împinsătură. Părea ca şi când ar avé sĕ lŭ gonéscă pentru ca sĕ nu-lŭ mai védă. In tonurĭ, ce amintiau gemetulŭ unŭ animalŭ turbatŭ, elŭ repeţi cuvintele: „mortŭ! mortŭ! mortŭ" şi străbătŭ repede în grădină, care era plină de trandafirĭ şi de liliacŭ, pe care unŭ amicŭ i-o puse la disposiţiune pentru duelŭ; se isbi cu fruntea de o tulpină de copacŭ şi nu simţi tăria isbiturei; elŭ îşĭ continuă fuga, trecŭ prin pórta de grilagiu şi se află fără de veste în stradă, cu sabia încă în mână.

*

Astfeliu alerga elŭ dealungulŭ rîului întocmai ca unŭ desertorŭ, care cércă sĕ scape. Ce făcuse elŭ cu sabia? Póte că a aruncat'o după o tufă, séu póte în rîu, elŭ nu scia, fugea fără a avé o ţintă hotărîtă, fugea mânatŭ de necesitate, departe, departe, din ce în ce mai departe de loculŭ, unde ucisese unŭ omŭ. In fuga sa grabnică, în curêndŭ abia mai rĕsufla. In fine, ne mai putêndŭ merge mai departe se aruncă josŭ pe érba, care se afla la ambele marginĭ ale drumului. Aicĭ i-se lămuriră ideile şi înţelese lămuritŭ, dér plinŭ de gróză, aceea ce făcuse.

Acela, pe care l'a ucisŭ în duelŭ, fusese amiculŭ sĕŭ, fusese celŭ mai bunŭ şi celŭ mai vechiu amicŭ alŭ sĕŭ. Ca copii se jucară împreună în aleele unui oraşŭ din provincia, unde se născuseră amêndoi; apoi amândoi se regăsiră în colegiu; lucraseră şi se jucară împreună nicĭ odată nu-lŭ vedeau pe unulŭ fără celălaltŭ. Apoi se întâlniră érăşĭ ca studenţĭ în Parisŭ, unde petrecură împreună, viéţa de studentŭ cu amorulŭ ei, care nu cunósce ḑiua de mâne şi sĕrăcia ei, care nu cunósce nicĭ o tristeţă; împreună gustară escursiunile plăcute în păduricea dela Clamart, în societatea fetelorŭ tinere şi frumóse, carĭ tótă după prânḑa rîdŭ şi nu le pasă, décă séra se întorŭ pe josŭ la Parisŭ, când tinerii n'au banĭ ca sĕ plătéscă o trăsură. Apoi erau ḑile, în carĭ după ce dejunaseră sĕrăcăciosŭ, nicĭ nu prânḑiau, şi erau nopţĭ, în carĭ fără ca sĕ se scie, unde sĕ-şĭ pună capulŭ pentru odihnă, cinau în câte unŭ birtŭ, alŭ cărui proprietarŭ da pe creditŭ.

Dér nu póte rĕmânea cineva totdéuna unŭ nebunŭ; veniră anii de lucrărĭ pacînice, ai ideilorŭ seriose şi ca bărbaţĭ maturĭ se iubeau, după cum se iubiseră şi ca tinerĭ. Aceea ce fusese la ei numai cameraḑiă, se forma acum în amiciţiă trainică. Ambiţiunea lorŭ urmărea aceeaşĭ ţintă, întocmai ca mai înainte chiămările lorŭ; ei munceau, ajunseră la avere, triumfară asupra pedecilorŭ, pe carĭ le pusese sórtea în drumulŭ lorŭ şi fiă-care din ei se simţia cu atâtŭ mai fericitŭ, când scia, că celălaltŭ e totŭ atâtŭ de fericitŭ ca elŭ însuşĭ.

Dér fără de veste apărŭ *ea* în viéţa lorŭ.

Ea adorata, demna de adorare! Chiar şi în momentulŭ acesta de spaimă grozavă, elŭ îşĭ aducea aminte de minuta în care a vĕḑut'o pentru prima-óră ca fata tînĕră, când ea repede trase perdelele dela ferestră, dér totuşĭ nu atâtŭ

festive. Soldaţii escadrei rusescĭ pregătescŭ escadrei francese unŭ conductŭ de torţe. Musica naţională Slajanskij a plecatŭ deja la Kronstadt pentru ca sĕ priméscă pe Francesĭ cu cântece rusescĭ. Societatea întrégă din Kronstadt va întimpina cu musică escadra francesă. Din Petersburgŭ se mai anunţă următórele festivităţĭ: Prânzŭ la admiralulŭ generalŭ marele duce Alexis; prânḑŭ la *părechia împĕrătéscă* în Peterhof, care va fi împreunatŭ cu unŭ balŭ, iluminaţiune şi artificiu, pe bordulŭ vapórelorŭ de rĕsboiu din portŭ. Se mai ḑice, că oficerii escadrei francese vorŭ merge şi la Moscva, unde vorŭ fi primiţĭ de guvernorulŭ Moscvei, marele duce Sergie, apoi décă timpulŭ va permite se va face şi o escursiune la cascadele Imatra din Finlanda. Se ḑice, că escadra francesă va sta în Kronstadt până în 6 Augustŭ.

Foile rusescĭ se ocupă multŭ cu primirea escadrei francese în Kopenhaga şi în Stokholm, ḑicêndŭ, că toastulŭ regelui Oscarŭ a fostŭ mai amicabilŭ decâtŭ alŭ regelui Christianu, şi ca prin urmare speranţele oficioşilorŭ din Berlinŭ au fostŭ risipite. Ḑiarulŭ „Pet. Gaz.“ ḑice, că Francia érăşĭ se afla în culmea puterei sale şi că călătoria escadrei francese la Kronstadt e privită ca „unŭ evenimentŭ de cea mai mare importanţă politică“. „Inţelegerea intimă între Francia şi Rusia“, scrie numita fóiă „şi acum a întunecatŭ aprópe cu totulŭ tóte combinaţiunile alianţei triple, şi nu fără óre-care causă cei din Berlinŭ, Viena şi Londra vĕdŭ cu mare iritare şi cu o mare nemulţămire întărirea legăturilorŭ ruso-francese, a cărorŭ „formalisare“ în scrisŭ, de unii e privită ca o cestiune a viitorului“. Francia reînviată póte privi cu mândriă şi cu dispreţŭ pe duşmanii sĕi, atâtŭ pe cei făţişĭ câtŭ şi pe cei în secretŭ. Primirea, de care au fostŭ împărtăşiţĭ glorioşii marinarĭ francesĭ în Stokholm şi în Kopenhaga, şi acum şi în Kronstadt, au doveditŭ şi vorŭ dovedi şi pe viitorŭ, că Francia are şi va avé în Europa aşa amicĭ credincioşĭ şi sincerĭ, ca cum nu are nicĭ unŭ aliatŭ alŭ militarismului din Europa centrală... — Ḑiarulŭ „Novoie Vremia“ ḑice, că primirea din Kronstadt va fi o adevĕrată serbare de înfrăţire.

CRONICA POLITICĂ.

— 12 (24) Iulie.

— In şedinţa dela 22 Iulie a dietei unguresci s'a votatŭ titlulŭ proiectului de lege asupra **reformei administraţiunei** şi s'au începutŭ desbaterile speciale asupra § lui 1, la care s'au insinuatŭ până acum 22 de oratorĭ.

In acéstă şedinţă, ministru-preşedinte Szapary, ca ministru de interne, a rĕspunsŭ la doue interpelărĭ, ce i-le adresase Ugron, în causa **echipărei artileriei** şi cu privire la **tripla alianţă**. Câtŭ pentru *artileriă* ministru preşedinte rĕspunse, că aptitudinile de rĕsboiu ale acesteia corĕspundŭ pe deplinŭ cerinţelorŭ actuale şi în privinţa acésta guvernulŭ póte sĕ ia asupră şĭ rĕspundevea. Pentru tunurĭ s'a întrodusŭ noulŭ prafŭ fără fumŭ, care s'a doveditŭ că e mai practicŭ şi despre care se crede, că se póte conserva şi ḑecĭ de anĭ, deórece e compusŭ totŭ din aceleaşĭ substanţe, ca şĭ prafu ŭ comunŭ. Introducerea acestui prafŭ n'a recerutŭ o schimbare asenţială a tunurilorŭ şi de aceea n'a fostŭ împreunată cu spese marĭ.

In privinţa triplei alianţe, ministrulŭ rĕspunse, că în timpulŭ mai nou, Italia din a sa parte a prolungitŭ pactulŭ de alianţă pentru mai mulţĭ anĭ şi astfelŭ tripla alianţă este asigurată şi pentru viitorŭ.

Ugron se declară nemulţumitŭ cu acestŭ rĕspunsŭ, deórece cu ocasiunea reînoirei triplei alianţe, elŭ ar fi doritŭ ca politicii şi bărbaţii de statŭ ai Ungariei sĕ stărue, ca tripla alianţă sĕ-şĭ ia ca problemă aplanarea cestiunilorŭ din Peninsula balcanică, căcĭ e de nesuferitŭ, ḑise Ugron, ca în decursŭ de ḑecĭ de anĭ sĕ fiă socotite, ca nelegale stările de lucrurĭ din Peninsula balcanică şi prin acésta sĕ se dea ocasiune la atâtea atentate şi turburărĭ, fiă pe teritorul statului propriu, fiă pe teritoriu statelorŭ vecine.

De altă parte ar fi doritŭ Ugron, ca Germaniei sĕ i-se pună condiţia, de-a *nu se mai face protectóra şi apĕrătórea germanilorŭ din Ungaria*, ci sĕ nisuéscă, ca Germania acolo acasă la ea sĕ fiă germană, dér *sĕ lase ca şi Ungaria sĕ fiă Unguréscă.*

După ce însĕ Szapary asigură, că germania are cea mai mare bonă-voinţă şi bună intenţiune faţă cu Austro-Ungaria şi *în specială faţă cu Ungaria*, majoritatea îi luă rĕspunsulŭ la cunoscinţă.

Ḑiarele din străinătate ca şi cele din România aducŭ scirea, că **proiectulŭ de căsĕtoriă** alŭ principelui *Ferdinand* moştenitorulŭ tronului românŭ cu domnişóra de onóre a reginei, *Elena Văcărescu*, se póte considera ca definitivŭ delăturatŭ, deórece principele a renunţatŭ la acéstă căsĕtoriă. Ḑiarulŭ „La Paix“ primesce o telegramă lungă din Viena, care dă asupra proiectului de căsĕtoriă amintitŭ, următórea versiune, a căreia rĕsponsabilitate o lăsămŭ în sarcina ḑiarului francesŭ.

„Cu puţinŭ timpŭ înainte de incidentulŭ romanticŭ cu d-ra Văcărescu, prinţulŭ Ferdinand era vorba sĕ ia de soţiă pe fiica unui prinţŭ protestantŭ. Căsĕtoria nu s'a făcutŭ din causa unei neînţelegerĭ asupra zestrei. Tatălŭ prinţesei nu era bogatŭ şi prinţulŭ Leopold de Hohenzollern refusa sĕ inzestreze pe fiulŭ sĕu, zicêndŭ, că regele României trebuia sĕ supórte cheltuelile căsĕtorei moştenitorului Corónei. Intr'aceea Regina României, după sfatulŭ ducelui de Nassau, căuta o soţiă pentru prinţulŭ Ferdinand printre prinţesele înrudite cu familia imperială ruséscă. Viitórea logodnică n'avea încă vîrsta şi prinţulŭ Ferdinand, care părea deja înamoratŭ de d-ra Văcărescu, nu s'a arătatŭ nicĭ decum dispusŭ sĕ aştepte majorenitatea tinerei princese. Nimicŭ nu l'a pututŭ hotărî sĕ priméscă proiectulŭ mătuşei sale, nicĭ chĭarŭ speranţa de a deveni protejatulŭ specialŭ alŭ Ţarului. După planulŭ reginei, Ţarulŭ avea sĕ asiste în persónă la nunta princiară în Bucurescĭ şi sĕ înzestreze pe prinţulŭ ereditarŭ alŭ României. Acesta, după căsĕtoria sa, avea sĕ reuşéscă a suplanta pe prinţulŭ Ferdinand de Coburg; Bulgaria şi România aveau sĕ se unéscă sub persóna unui suveranŭ comunŭ. Regele Carol însĕ se împotrivise tuturorŭ acestorŭ proiecte, nevoindŭ sĕ creeze nicĭ o nouă legătură între dinastiile Hohenzollern şi Romanoff. Elŭ încuraja pe prinţŭ în resistenţa sa. Regina vĕḑêndŭ primulŭ ei proiectŭ distrusŭ, se arătă de-odată părtinitóre a căsĕtoriei prinţului cu d-şóra Văcărescu.

SCIRILE ḐILEI.

— 12 (24) Iulie.

Consistoriulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu face cunoscutŭ, că tinerii, carĭ dorescŭ a fi primiţĭ ca elevĭ noi ai seminariului archidiecesanŭ în secţiunea teologică orĭ pedagogică, au a-şĭ înainta cererile la Consistorŭ prin oficiile protopopescĭ negreşitŭ până la 1 Augustŭ v. c. cei primiţĭ vorŭ avé a se presenta în institutŭ la 31 Augustŭ v. c. pentru a se supune la o visitare medicală. La imatriculare fiă care elevŭ are sĕ depună taxa seminarială de 100 fl. pentru anulŭ întregŭ şi 2 fl. pentru bibliotecă. Elevilorŭ mai sĕracĭ li-se concede a plăti taxa seminarială în 2 rate de câte 50 fl.

* * *

Deputatulŭ N. Ceaur Aslan îndată după deschiderea sesiunei parlamentare din tómnă va aşterne din nou moţiunea cu privire la cestiunea Evreilorŭ şi va cere votare nominală.

* * *

Infrăţire sêrbo-grecéscă. Din Belgrad se anunţă cu data de 20 Iulie: Profesorulŭ universitarŭ *Antonovicĭ* (care a fostŭ de faţă şi la înfrăţirea între studenţii Românĭ şi Sêrbĭ din Turnu-Severinŭ) a învitatŭ pe studenţii sêrbĭ şi grecĭ ca în Septemvre sĕ facă împreună o călĕtoriă la Atena.

* * *

La manevrele finale dela Bistriţa vorŭ lua parte 8460 honveḑĭ infanterişţĭ şi 780 honveḑĭ-husarĭ.

* * *

Salonulŭ stereoscopŭ din strada porţii Nr. 9 (unde a fostŭ prăvălia I. Duşoiu) merită tótă atenţiunea publicului. Aspectulŭ oraşelorŭ celorŭ mai frumóse, regiunile şi locurile renumite prin valórea lorŭ istorică şi estetică, ni le presentă acestŭ sterioscopŭ într'unŭ modŭ clarŭ şi câtŭ se póte naturalŭ. Intre punctele din programŭ amintimŭ: Francia, cu Parisulŭ etc. Esposiţiunea universală din Parisŭ din 1889; Rusia; Italia cu diferite oraşe ale ei; marele baletŭ dela opera din Parisŭ; Orientulŭ, minunile ţĕrilorŭ rĕsăritului; viaţa şi patimile lui Isusŭ Christosŭ; Elveţia cu vederea locurilorŭ şi cascadelorŭ sale. Partea Alpilorŭ austriacĭ: Isvorulŭ Savei, Triglova, Veldesulŭ şi Abazzia. Erĭ şi astăḑĭ se vede oraşulŭ München şi castelurile fantastice ale regelui Bavariei Ludovicŭ alŭ II-lea; mâne şi duminecă se va vedé „Esposiţia din Parisŭ“. Salonulŭ stă deschisŭ şi séra până la 10 óre.

* * *

Invitare. Incredinţatŭ din partea presidiului senatului şcol. gr. cat. din Reghinulŭ săsescŭ, subscrisulŭ prin acésta am onóre a învita tinerimea română din Reghinŭ şi jurŭ pre ḑiua de 30 Iulie st. n. la 2 óre p. m. în localitatea şcólei române din locŭ, în causa îndatinatei petrecerĭ de véră, ce se va ţiné aci la 9 Augustŭ st. n. — *Reghinulŭ-săsescŭ*, 21 Iulie 1891. *P. Gora* clericŭ abs. — N. B. Celelalte ḑiare române încă suntŭ rugate a publica acéstă învitare.

Afacerea Ugron-Uzelac.

Scimŭ din raportulŭ telegraficŭ, ce l'amŭ primitŭ, că deputatulŭ *Ugron*, fiindŭ provocatŭ la duelŭ de cătră căpitanulŭ din regimentulŭ de infateriă croatŭ 79 *Uzelac*, din causă, că în discursulŭ sĕu cu ocasiunea interpelărei asupra demonstraţiunilorŭ din Fiume l'ar fi vătămatŭ împreună cu întreg Regimentul,—a rĕspunsŭ, că nu se simte obligatŭ a da satifacţiă, pentru ceea ce a vorbitŭ în dietă.

Inainte de a face d-lŭ Ugron declaraţia sa, s'a ţinutŭ o conferenţă de deputaţĭ, la care luară parte 20 de representanţĭ ai tuturorŭ partidelorŭ, în care cu unanimitate s'a luatŭ decisiunea, că deputatulŭ Ugron n'are sĕ priméscă provocarea căpitanului Uzelac. Pe basa acestei decisiunĭ D-nii deputaţĭ Rohonczy şi Horvath Tholdy secundanţii lui Ugron în afacerea sa cu căpitanulŭ Uzelac declarară în ḑiua de 21 Iulie c. n. representanţilorŭ (martorilorŭ) căpitanului,

---

de repede încâtŭ sĕ-lŭ împedece pe elŭ de-a admira uniculŭ cerŭ, ce-lŭ purta în ochii ei.

Cu ocasiunea unei călĕtorii într'unŭ oraşŭ, în care elŭ nu cunoscea pe nimenea, se întêmplă, că elŭ o vĕḑu pentru prima dată în dosulŭ ferestrei ei. Elŭ găsi mijlóce, sĕ se recomande înaintea bĕtrânilorŭ, la carĭ locuia ea, şi carĭ o luaseră ca orfană. Ea era sĕracă, dér ce impórtă acésta, când era atâtŭ de frumósă, atâtŭ de virtuósă, şi când te aflai lângă ea simţiai, că respirĭ aroma unei florării apropiate şi nevĕḑute. Ea îlŭ iubea, o luà în căsĕtoriă şi în curêndŭ, ea fata de provinciă, de până acum, prin farmeculŭ ce'lŭ dau toaletele şi arta, se metamorfosà într'o parisiană splendidă, care provoca sensaţiune. Multă vreme gustă elŭ fericirea neasĕmĕnată, de a avé ca soţiă pe cea mai drăgălaşă dintre femei, ér ca amicŭ de casă pe celŭ mai sincerŭ amicŭ. Da, aşa a fostŭ acésta, până în séra înfricoşată, în care elŭ deschiḑêndŭ fără de veste uşa, o găsi în braţele amicului sĕu, care-i acoperia faţa cu sărutărĭ.

De ce n'a năvălitŭ asupra lorŭ? Pentru-ce nu i-a sdrobitŭ, ruptŭ în bucăţĭ séu omorìtŭ cu dinţii, orĭ cu unghiile? — Pentru-că nenorocirea acésta atâtŭ de neaşteptată, îlŭ împetrise şi i răpise puterea, ca sĕ-şĭ rĕsbune. Elŭ lăsà pe amantŭ sĕ fugă în graba ridicolă a ruşinei séu a fricei; elŭ se uità cu privirĭ tâmpite la necredinciósa, care'şĭ smulgea pĕrulŭ despletitŭ şi o auḑia suspinândŭ, şi când voi elŭ sĕ facă unŭ pasŭ înainte, căḑù la pamêntŭ ca o bucată de lemnŭ fără vieţă. Abia a doua ḑi diminéţa venì la cunoscinţa nenorocirei sale. Mănia îlŭ cuprinse din nou; scóse strigăte de o sĕlbatică gelósă şi deóre-ce neruşinatulŭ nu era aicĭ şi nu-lŭ putea sugruma, trimise martorii sĕi trădătorului, care'i răpise fericirea şi onórea.

Ceea ce privesce pe adultera, care nu o mai revĕḑù, nu simţia nicĭ o mâniă faţă de ea. O iubise prea multŭ, pentru ca acuma sĕ o pótă urî. Elŭ căutà şi aflà motive de scusă. Décă ea s'a înstrăinatŭ de elŭ, acésta s'a întêmplatŭ fără îndoélă, de aceea, pentru-că elŭ nu înţelesese, sĕ întăréscă iubirea lorŭ; şi décă a vĕḑut'o petrecêndu'şĭ cu altulŭ, acésta s'a întêmplatŭ de sigurŭ din causă, că pe acesta îlŭ iubea cu nebuniă. Ea nu făcea parte din acele femei, carĭ din causa unui capriţiu fugitivŭ, pentru voluptatea unei sărutărĭ, tradézá datorinţele ei. Numai unŭ amorŭ mare şi adevĕratŭ a putut'o duce la cădere. Nicĭodată nu va mai sărutà elŭ buzele acelea, pe carĭ le-a sărutatŭ o altă gură; ei se despărţiră pentru tot-déuna; dér elŭ nu o despreţuia, ea căḑuse victimă fatalităţii unei patimĭ irresistibile.

Dér pe elŭ, pe falsulŭ amicŭ, pe necredinciosulŭ óspe, îlŭ ura cu o furiă sĕlbatică. Tótă ḑiua premergĕtóre duelului visa numai de plăcerea, de a simţi sabia sa străbătêndŭ prin corpulŭ trădătorului, de a înfige sabia totŭ mai adêncŭ în corpulŭ sĕu. Ce bucuriă fără sĕmĕnŭ trebuea sĕ simtă elŭ, când la scóterea sabiei va vedé ţişnindŭ din rană o raḑă de sânge roşu. Când se aflară ambii faţă în faţă pe câmpulŭ de luptă, elŭ simţì, că mâna îi tremură, nu de frică, ci de furiă. Uitase totŭ ce învĕţase în sala de scrimă. Elŭ îşĭ oferì întregŭ peptulŭ, nu se gândia sĕ pareze, ci sĕ nimeréscă, sĕ străpungă, sĕ ucidă. Chiar şi sabia sa îlŭ molesta. I-se părea, ca şi cum s'ar termina mai curêndŭ, décă se va servi numai de mânĭ, şi ar sugruma, sufoca, şi. . . . . . Şi cu unŭ strigătŭ sĕlbaticŭ năvăli asupra adversarului sĕu şi-i înfipse sabia în inimă....

Ah, acum rătăcea încóce şi în colo pe drumulŭ de ţéră. După ce-şĭ satisfăcuse urei sale, rĕmase in elŭ o ostenélă înăbuşită şi îngrozitóre. Omorîse unŭ omŭ! Indĕrĕtul sĕu se afla lucrulŭ acela misterios şi îngrozitor, care se numesce cadavru, unŭ cadavru, pe care elŭ îlŭ făcuse şi corpulŭ acesta mortŭ era alŭ unui bărbatŭ, pe care-lŭ iubise fórte tare. Elŭ uità ticăloşia, care-lŭ prăvălise într'o desperare fără marginĭ, pentru ca sĕ şĭ aducă aminte de copilăria petrecută împreună, de jocurile lorŭ, de tinereţea lorŭ veselă din pădurĭ şi din strade, la sincera lorŭ strîngere de mână, când se despărţiau séra în consciinţă, ca diminéţa se revĕdŭ érăşĭ. Şi fără de veste pĕtrunseră lacrimĭ ferbinţĭ printre degetele sale, cu carĭ îşĭ acoperise faţa; dér sgomotulŭ rótelorŭ unei trăsurĭ de pe petrişulŭ drumului îlŭ făcù sĕ-şĭ întórcă capulŭ.

*

porulŭ românŭ e tractatŭ egalŭ cu celelalte înaintea legei, tinerii românĭ potŭ sĕ ocupe posturĭ câtŭ de multe fără a şĭ mai cere titlulŭ de nobilitate unguréscă.

După aceste espunerĭ contra memoriulŭ studenţilorŭ maghiarĭ ajunge la conclusiunea, că totŭ ce s'a scrisŭ în memoriulŭ studenţilorŭ românĭ, s'a scrisŭ numai din ură şi cu rea voinţă.

Don Pedro despre republică.

Ex-împĕratulŭ Brasiliei, *Don Pedro*, a avut un interviev cu un corespondentŭ alŭ diarului New-York Herald, asupra părerei sale despre republica brasiliană şi despre republicanĭ. Impĕratulŭ dise următórele: In Brasilia nimicŭ nu e statornicŭ, caracterulŭ brasilianŭ e şovăitorŭ, neconstantŭ şi iubesce totŭ ce e nou. Am avutŭ deplina convingere despre sosirea stărilorŭ republicane, totdéuna am credutŭ, că acésta se va întêmpla abia după mórtea mea, deórece eramŭ iubitŭ de toţĭ Brasilianii şi nu me opuneamŭ la nicĭ o reformă democratică, décă era cerută de poporŭ. Dér eramŭ de părere, că republica trebuia necondiţionatŭ sĕ vină, după cum suntŭ convinsŭ, că în 50 de anĭ nu va mai fi nicĭ o monarchiă pe suprafaţa pămêntului. Nu credŭ la restaurarea monarchiei în Brasilia, nicĭ nu o dorescŭ, fiind-că acésta ar aduce cu sine unŭ rĕsboiu civilŭ şi ar împedeca pentru unŭ secolŭ progresulŭ ei. E adevĕratŭ, că în acestŭ secolŭ s'au întêmplatŭ în Europa treispredece restaurărĭ, acestea însĕ numai atuncĭ când sciinţa şi democraţia nu era atâtŭ de puternică. In Francia nu mai e posibilŭ, cu tótă puterea vechei partinde monarchiste şi a tradiţiunilorŭ ei, ca sĕ aducă la cădere republica parlamentară.

Puterea luméscă a papei e delăturată, cu tóte că iau rĕmasŭ puternicĭ partisani, dér niminea nu se gândesce la restabilirea ei. Monarchiile absolute în Italia, Spania şi Ţerile de josŭ au cădutŭ şi nimĕnuia nu-i trece prin minte ca sĕ le restaureze. Monarchiile vechĭ Anglia, Austria şi Germania facŭ dilnicŭ concesiunĭ radicalismului, până când vorŭ fi înghiţite de acesta, ceea ce de sigurŭ se va întêmpla. Mişcarea republicană în Brasilia nu a fostŭ îndreptată personalŭ în contra mea, ci în contra aşedĕmintelorŭ de statŭ, carĭ se personificau în mine".

Cestiunea Evreilorŭ în România.

N. Ceaur Aslan încheie interpelaţia sa astfelŭ:

Cum decĭ sĕ ridicămŭ stavile în contra unui asemenea rĕu!

Sĕ i asimilămŭ?

Câtă vreme incercare nu a fostŭ făcută, ideia mai putea avea vre-o valóre. Persecuţiunile din trecutulŭ celŭ mai îndepărtatŭ; escluderea lorŭ de la participarea drepturilorŭ, concedate altorŭ naţiunĭ contra lorŭ, mai puteau fi invocate pentru a scusa esclusivismulŭ în care ei însuşĭ se cercuise pentru a fauri arme în contra persecutorilorŭ lorŭ. Dér esperienţe hotărîtóre au fostŭ făcute şi ele ne permitŭ astădĭ a ne pronunţa cu siguranţă asupra valórei incercărilorŭ de pretinsă asimilare.

In franţa precum sciţĭ, evreii au fostŭ emancipaţĭ cu desăvîrşire în o memorabilă şedinţă de a constituantei la anulŭ 1791.

După unŭ secolŭ de bucurare a drepturilorŭ celorŭ mai întinse ce vedemŭ în Franţa, în Franţa luminată dela finele secolului 19?

Cestiunea Evreéscă este mai vioi agitată, decâtŭ orĭ când! O mişcare pasionată este réspândită pe întregulŭ teritorŭ alŭ Franciei şi coborîtorii eroici lorŭ luptătorĭ din 1790 blastĕmă momentulŭ, când nefasta emancipare fŭ proclamată în ultima şedinţă a constituantei şi prin o meşteşugită surprindere!

O voce: ce facŭ în Austria?

Ce facŭ în Austria? Étă ce facŭ; La 1848 nicĭ unŭ imobilŭ din capitala Austriei nu era în mâna Evreilorŭ. La anulŭ 1889 40% erau preprietăţile lorŭ şi alte 40% le aveau ca hipotecă. Industria, comerţulŭ, viéţa intelectuală, politica precum şi întréga presă este în mâna lorŭ. La universitatea din Viena, una din instituţiunile cele mai bĕtrâne din lume, după destinaţiunea ei catolică, majoritatea profesorilorŭ este compusă de profesorĭ Evrei. Magistraţĭ, corpulŭ medicalŭ, peste totŭ loculŭ ei domnescŭ în majoritate.

Graţiă dreptului de a poseda proprietăţĭ rurale, 63 de preoţĭ eparhioţĭ suntŭ nevoiţĭ sĕ céră autorisarea dela Evrei pentru a puté oficia, din causă, că cătră aceste proprietăţĭ se află alipitŭ unŭ dreptŭ de *patronatŭ eclesiaticŭ*.

Terminŭ.

V'am espusŭ faptele; am invocatŭ mărturisirea unora din ómenĭ — fără a vĕ puté cita pe toţĭ — carĭ s'au gânditŭ la acestŭ rĕu şi în cugetulŭ cărora privelişte a ce o aveau înaintea ochilorŭ lorŭ, refleosiunĭ seriόse, şi pline de prevederĭ îngrijitóre au fostŭ tredite.

Pericolulŭ, de care întréga nóstră naţionalitate este ameninţată, acelŭ pericolŭ este evidentŭ şi elŭ este mare, mare în deajunsŭ pentru a solicita din parte-ne încordările cele mai energice şi patriotice.

Mĕ adresezŭ mai cu osebire la Românii din Muntenia, ei carĭ nu au fostŭ încă atâtŭ de adâncŭ atinşĭ de flagelulŭ, de care suferŭ fraţii lorŭ din Moldova, mĕ adresezŭ la ei, la toţĭ Domniele vóstre spre a ne veni în ajutorŭ. Elementulŭ Românŭ din Moldova se mai svîrcolesce în ultimele sale încercărĭ de a arunca rĕulŭ, ce a năpăditŭ, şi care este pe cale a mai năpădi încă asupra lui. Ora îngenunchiării şi póte chiar a dispariţiunei lui este matematicŭ constatată, décă patriotismulŭ şi luminele nóstre nu se vorŭ grăbi a-i veni în ajutorŭ!

Vé propunŭ în consecinţă următórea moţiune: (Aplause prelungite).

Moţiune.

„Ascultândŭ interpelarea d-lui N. Ceaur Aslan şi desvoltările făcute de interpelatorŭ, cu privire la consecinţele grave, la care a datŭ şi dă locŭ lipsa de mĕsurĭ eficace contra sporirei şi invasiunei elementului evreescŭ, consecinţe, ce se presimtŭ într'unŭ modŭ îngrozitorŭ, mai alesŭ în partea României de dincolo de Milcovŭ.

„Ascultândŭ şi rĕspunsulŭ d-lui Ministru de Interne.

„Camera,

„Invită pe guvernŭ a da ordinele cele mai severe pentru pada fruntăriilorŭ şi respingerea Evreilorŭ străinĭ, orĭ şi care ar fi pretextulŭ ce ei arŭ căuta pentru a se furişa în ţéră, séu a justifica presenţa lorŭ, când întrarea şi stabilirea lorŭ ar fi fostŭ sĕvêrşită cu dispreţulŭ formelorŭ prescrise întru acésta; ordine severe se vorŭ da asemenea şi celorŭ în dreptŭ, pentru stricta aplicare a art. 10 din legea poliţiei rurale şi a dispositiilorŭ edificate prin legea ce reguléză esercitarea comerţului ambulantŭ, şi recunoscêndŭ în acelaşĭ timpŭ, că guvernulŭ nu este în deajunsŭ înarmatŭ faţă cu uneltirile culpabile şi cu tendinţele manifeste, graţiă cărora marea masă a elementelorŭ evreeşcĭ ameninţă pe di ce trece de a deveni în România, unŭ elementŭ de zdruncinŭ periculosŭ pentru desvoltarea economică, socială şi naţională.

„Camera mai decide.

„A se numi imediatŭ din sînulŭ ei o comisiune de 7 membri cu însărcinarea de a elabora şi a aduce înaintea Corpurilorŭ Legiuitóre până la sesiunea de tómnă.

„a) Unŭ proiectŭ de lege care sĕ reguleze într'unŭ modŭ mai eficace, controlulŭ paşapórtelorŭ pe la fruntării şi sĕ prevadă augmentarea personalului de controlŭ acolo, unde trebuinţa va cere;

„b) Unŭ proiectŭ de lege, care sĕ prevadă aspre penalităţĭ pentru toţĭ agenţii, carĭ ar contraveni la dispositiile legei, fiă în privirea legei pentru controlulŭ paşapórtelor, fiă în privirea legei poliţei rurale; aceeaşĭ lege va cuprinde şi aspre penalităţĭ pentru împegaţii respectivĭ superiorĭ, în a cărorŭ cădere ar pica controlulŭ strictei aplicărĭ a legilorŭ mai susŭ menţionate.

„c) O lege pentru înfiinţarea monopolului beuturilorŭ spirtóse.

„d) O lege în puterea căreia sĕ fiă interdisŭ Evreilorŭ străinĭ de a ţiné moşii în arendă.

„e) O lege cu misiune de a provoca şi încuraja de către Statŭ, înfiinţarea de bazarurĭ, unde trebuinţa va cere, şi în numĕrŭ suficientŭ pentru a pune la disposiţiunea mai alesŭ a populaţieĭ rurale, tóte obiectele necesare traiului şi ocupaţiunei cu preţurĭ pe câtŭ e posibilŭ de eftine.

„f) O lege pentru organisarea unui serviciu sanitarŭ specialŭ pentru fiă-care plasă din ţéră.

„Aceeaşĭ comisiune va mai avea misiunea de a face constatărĭ locale şi a culege tóte datele, ce ar fi de natură a lumina parlamentulŭ şi ţéra despre reala stare a lucrurilorŭ cu privire la traiulŭ, la agismentele şi la adevĕratulŭ numĕrŭ alŭ Evreilorŭ în România; în acésta privire puterile ei suntŭ nelimitate, precum nelimitatŭ este şi competenţa ei de a complecta seria mĕsurilorŭ de mai susŭ, prin propunerea şi de alte mĕsurĭ, ce patriotismulŭ şi înţelepciunea membrilorŭ ei ar crede comandate pentru apĕrarea intereselorŭ naţionale române.

Am disŭ. (Aplause prelungite)

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Oradea mare, Iulie 1891,

Multŭ stimate domnule redactorŭ! Tinerimea teologică română din Beiuşŭ şi jurŭ, însufleţită de faptele antecesorilorŭ lorŭ, încércă şi în acestŭ anŭ a arangia unŭ concertŭ împreunatŭ cu danş, a cărui programă s'a publicatŭ deja în colónele „Gazetei".

Este utilŭ, este frumosŭ lucru dela tinerii teologĭ, că spiritulŭ lorŭ nu stă pe locŭ nicĭ în decursulŭ feriilorŭ, ci lucră neobositŭ. In aceştĭ doi anĭ din urmă tinerii teologĭ n'au arangiatŭ o astfelŭ de serată în Beiuşŭ, din causă, că n'au avutŭ puterĭ suficiente, precumŭ au astădĭ.

După informaţiunile mele, tinerii teologĭ se pregătescŭ pentru acéstă serată de vre-o 3 lunĭ, şi se nisuescŭ în tóte privinţele a îndestuli publiculŭ participătorŭ. Eu credŭ, şi sunt pe deplinŭ convinsŭ, că li va şi succede.

Venitulŭ este destinatŭ pentru şcóla română de fetiţe din Aradŭ, înfiinţată numai în tómna anului trecutŭ, şi pentru şcóla confesională română ort. din Beiuşŭ. Ce şi era mai frumosŭ, mai nobilŭ, decâtŭ acésta?

Cultura naţională este mijloculŭ, prin care se póte ferici o naţiune, şi mai alesŭ multŭ cercata, şi scumpa nóstră naţiune. Tinerii teologĭ, arangiatorii seratei, carĭ de toţĭ abia suntŭ la numĕrŭ vre-o 25, toţĭ Românĭ unulŭ ca altulŭ, au sciutŭ şi sciu simţi aşa cum trebue, aşa cum le dictă memoria străbunilorŭ lorŭ.

Eu, după observaţiunile mele, câştigate şi păn'acuma, credŭ, că onor. publicŭ românŭ îşĭ va arăta şi cu ocasiunea acésta zelulŭ şi interesarea faţă de acéstă mişcare culturală-naţională a tinerilorŭ noştri, şi nu va întârdia de a'i sprijini atâtŭ în reuşirea morală, câtŭ şi cea materială.

Vomŭ reveni! **Oradanulŭ.**

DIVERSE.

Câtŭ timpŭ trebue pentru înaintarea unei telegrame şi pentru primirea rĕspunsului. Noulŭ oficiu telegraficŭ din San-Francisco numitŭ „Pacific Postal Telegraph Company" a invitatŭ dilele acestea mai mulţĭ óspeţĭ pentru ca sĕ vĕdă noulŭ oficiu telegraficŭ. Mai mulţĭ dintre óspeţĭ au doritŭ sĕ scie adecă, câtŭ timpŭ trebue până ce ajunge o telegramă undeva, şi până primimŭ şi rĕspunsulŭ. Şefulŭ voindŭ a satisface dorinţei óspeţilorŭ sĕi, a telegrafatŭ la Pórtland, New York, Washington, Seatle, Tacoma, Causo, Nova Scotia, şi la Londra următórele cuvinte: In San-Francisco óspeţii acuma visitéză noulŭ oficiu telegraficŭ Postal Telegraph and Commercial Cable Com. Aicĭ suntŭ 9 óre 30 minute séra. Câte óre şi ce timpŭ e acolo?" Primulŭ rĕspunsŭ a sositŭ din Portland după 3 minute: „suflă vêntulŭ"; alŭ doilea dela New York după 3 minute 10 secunde: „norosŭ şi caldŭ;" din Washington după 3 minute 11 sec: „norosŭ şi vêntŭ;" din Seattle după 3 m. 21 sec: „norosŭ şi cald";din Tacoma după 3 şi 28 sec: „norosŭ, rece şi vêntŭ uşorŭ;" din Causo şi Nova-Scotia după 4 m. 20 sec: „frigŭ şi norosŭ", ér din Londra după 6 m. 22 sec: „negurosŭ şi rece."

Proprietarŭ:
Dr. Aurelŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

---

nu potŭ veni la noi. Dér cine eştĭ tu?" întreba copilulŭ naivŭ.

— „Sunt o sĕrmană femeiă, care te iubesce pe tine. Vréi sĕ'mĭ întindĭ mâna?"

— „Nu, nu", dise miculŭ Kurt spăriatŭ. „Vĕlulŭ tĕu e aşa de desŭ, încâtŭ nicĭ nu te potŭ vedé".

— „Uite încóce!" Străina îşĭ ridică vĕlulŭ. „Aşa că acum îmĭ vei întinde mâna?"

Copilulŭ îi întinse mâna. Cu o pasionată căldură îşi apăsă ea buzele pe mâna curată a copilului, apoi îngenunchiă, îşĭ deschise braţele şi voi sĕ strângă la pieptŭ pe micuţulŭ. Elŭ însĕ se retrase c'unŭ sbierătŭ. „Tu-mĭ facĭ ceva", dise elŭ înfricatŭ. Atuncĭ apărù din tufişŭ figura unei fete cu perŭ roşu". Copilulŭ alergă spre ea aruncându-i-se în braţe.

— „Scusaţĭ", dise acésta amabilŭ. „Copilulŭ nu e dedatŭ cu desmerdărĭ străine".

— „Am voitŭ sĕ-lŭ sărutŭ," dise dama, apoi îşĭ înclină fruntea şi părăsì cu paşĭ grabnicĭ cimiterulŭ . . . . .

. . . .

— „Dragă Ruth, avé-vei puţinŭ timpŭ?"

— „Pentru tine tot-déuna, scumpule, sigurŭ totdéuna."

— „Mĕ laşĭ întâiu sĕ culcŭ copilulŭ? Ana încă n'a venitŭ din pădure." Aldenhofen luà copilulŭ în braţe, îlŭ sărutà fierbinte şi-lŭ duse în patŭ.

— „Mama sĕ rĕmână aicĭ," se rugà micuţulŭ. Elŭ apoi prinse cu îndestulire mâna mamei sale şi închise obosiţii lui ochişorĭ.

O lumină feerică domnia în apartamentele de durmitŭ, ţesêndŭ unŭ vĕlŭ de aurŭ delicatŭ în jurulŭ fericitei mame, care cufundată cu totulŭ în contemplarea micului ei ângerŭ, uitase, că soţulŭ ei o aştéptă.

— „Scumpă Ruth!"

— „Scusă Lothar, tu scii, că mĕ despartŭ cu greu când miculŭ nosru Kurt dórme."

— „Am primit o scrisóre. Vréi sĕ gâcescĭ de la cine-i?"

— „De la Helda!"

Inspectorulŭ o privi zîmbindŭ: „Da Ruth! Elŭ e la Rinŭ, unde îşĭ împlinesce neobositŭ nobila-i chiămare de vînătorŭ. A fostŭ de curêndŭ la patulŭ morţii tatălui sĕu, unde s'a întêlnitŭ cu sora-sa."

— „Mai departe... te rogŭ," dise Ruth, punêndu-şĭ capulŭ pe umĕrulŭ lui.

— „Dênsa i-a mărturisitŭ totulŭ."

— „Şi Kurt?!"

— „Elŭ i-a iertatŭ!"

— „De asta am fostŭ sigură."

— Şi de-odată cu acéstŭ împărtăşire; Helda vré sĕ se róge de ceva."

— „Anume?"

— „Elŭ lasă tótă averea lui forestierulŭ Dölling şi mĕ rógă sĕ stăruescŭ, ca sĕ o priméscă. La casŭ, când forestierulŭ nu s'ar învoì, atuncĭ sĕ o întrebuinţezŭ spre scopurĭ binefăcĕtóre."

— „Kurt nu şi-a reţinutŭ nimicŭ, elă şi-a datŭ totulŭ?" întrebà Ruth mişcată.

— „Da, are elŭ totuşĭ ceva scumpŭ". Aldenhofen privi surîdêndŭ la tînĕra lui soţiă, ai cărui ochĭ se umplură de lacrimĭ.

— „Da!" şopti ea suspinândŭ şi cu timiditate neesprimabilă „Elŭ are *o inimă de aurŭ!*"

Cursulŭ pieței Brașovŭ.

din 23 Iulie st. n. 1891

Bancnote românescĭ	Cump.	29	Vênd.	9 32
Argintŭ românescŭ	„	9 22	„	9.27
Napoleon-d'orĭ	„	9.30	„	9.34
Lire turcescĭ	„	10 50	„	10 55
Imperialĭ	„	9.48	„	9 53
Galbinĭ	„	5.40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%		101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	100.—
Ruble rusescĭ	„	132.—	„	133.—
Mărcĭ germane		57.—	„	57.50
Discontulŭ 6 8% pe anŭ				

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 22 Iulie a. c. 1891.

Renta de aurŭ 4%	105 05
Renta de hârtiă 5%	102 10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.—
dto argintŭ	99.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113 21
Bonurĭ rurale ungare	2 —
Bonurĭ croato-slavone	104.7
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	142.25
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	131.40
Renta de argintŭ austriacă	92.50
Renta de hârtiă austriacă	92 80
Renta de aurŭ austriacă	111 65
Losurĭ din 1860	139.80
Acțiunile băncei austro-ungare	1028
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	41.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	294.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	.59
Napoleon-d'orĭ	9.35½
Mărcĭ 100 împ. germane	57 85
Londra 10 Livres sterlinge	117 70

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugâm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei se binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că maĭ avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei", precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans."

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8 30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3 57	9 22	11.19
P Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö Telegd	4.39	7.43	3 03	2.49
Rev	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6 31	9 07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9 37	5 34	4.55
Stana	7 29		5 51	
Aghiriș	7.49		6.12	
Ghirbău	8 01		6.25	
Nădĕșel	8 14		6.39	5.47
Clușiu	8 29	10.37	6.56	6.—
	8 46	11 10	8 20	6 18
Apahida	9.03	11.28	8 45	6.34
Ghiriș	10.12	12 38	10.21	7 34
Cucerdea	10 37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1 21	11.17	
Vințul de sus	11.04	1.29	11 26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8 22
Teiușŭ	11.45	2.13	12.18	8 38
	12.15		12 58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blașiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copșa mică	1.51		2 48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediașŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabetopole	3.04		4.07	10 28
Sighișóra	3 46		4.49	11.04
Hașfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7 23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12 58
Apața	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9 18	1.35
Brașovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2 19
Timișŭ		1 41		3.01
Predealŭ		2.26		3 31
Bucurescĭ		8.50		9 30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timișŭ	1.42		5 57	
Brașovŭ	2.18	4.20	6 58	
	2.48	5.07		7 23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apața	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9 04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Hașfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighișóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediașŭ	6.42	10.31		12.37
Copșa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blașiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2 27
Teiușŭ	8.—	1.08	1 25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vințul de sus		2.13	2.19	4 28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirișŭ	9.23	4 45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Clușiu	10.45	6.08	4 53	6 52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădășelŭ		6 47	5 47	8.—
Ghirbău				8.15
Aghireșŭ		7.02	6 11	8.29
Stena	12.17	7.28		8.53
B Huiedin	12.47	7.47	6.43	9 12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8 51		10 06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rev		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11 51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1 40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9 50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2 20	5 46
Glogovațŭ	4.42	2.34	5 57
Gyorok	5.03	3 05	6 19
Paulișŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5 56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborșinŭ	6.58		8 07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9 29
Deva	8.52		9 53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăștia	10.16		10 50
Șibotŭ	10.36		11.16
Vinț. de josŭ	11.—		11.44
Alba Iulia	11.26		12 06
Teiușŭ	11.53		12.38

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.
Teiușŭ	3.09		1.39
Alba Iulia	3.50		2 19
Vinț de josŭ	4.09		2 36
Șibotŭ	4.52		3 03
Orăștia	4 55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4 17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5 17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7 28		5 53
Soborșinŭ	8.03		6 24
Bêrzava	8 54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9 44	5 14	7 46
Paulișŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovațŭ	10 34	6.49	8 30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7 20	1 55	5.50
Viena	6 05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroșeni

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Hațegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Banița	9.21	3.19	8.04
Petroșenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroșeni-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	6.—	10 50	6.20
Banița	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Hațegŭ	8 36	1.54	8 25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timișóra	8 42	2.04	8.57

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6 20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2 46	6.40
Aradŭ	8.03	3 50	7.50

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirișŭ

Turda	4.50	9 30	2.30	8 50
Ghirișŭ	5.10	9 50	2.50	9.10

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	4 30	11 25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	8 15	3.15
Sighișóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa mică	3.—	10.47	7.10
Șeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneș	4 15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12 38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9 23

Sibiiu—Copșa-mică

Sibiiu	7.35	4 34	10.17
Ocna	8 02	4.58	10 43
Loamneș	8.30	5 25	11.09
Șeica mare	9 05	5 55	11.40
Copșa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oșorheiu-R. săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoș	3 34	9.11	3 27
Oșorheiu	5.20	11.17	5.14
	5 35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7 15

Regh.-săs.-Oșorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8 —	8.15
Oșorheiu		9 35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoș	6 58	7.41	12.06
Cucerdea	7 47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5 03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4 46	2.32	7.22
Cerna	5 11	3 —	7 50
Simeria	5 28	3.20	8.10

Brașov—Zêrnescĭ

Brașov	5.45	4 55
Zêrnescĭ	7.26	6 36

Zêrnescĭ—Brașov

Zêrnescĭ	8.—	8.20
Brașov	8.24	9.44

Mureșŭ-Ludoșŭ—Bistrița

Murĕșŭ Ludoșŭ	4.—
Țagu-Budatelicŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița—Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	1.16
Țagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Nota: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MURESIANU, Brasovŭ